

NIEUWSBRIEF PENSIOENEN

Mei 2014

In deze Nieuwsbrief vindt u algemene informatie over de berekening van de pensioenen en verder de recente wijzigingen in de pensioenregelingen – de zgn. “pensioenhervorming”.

1. De pensioenleeftijd

Om een pensioen te kunnen krijgen, moet men een bepaalde leeftijd bereikt hebben: 65 jaar. Vervroegd op pensioen gaan is mogelijk, mits men aan bepaalde voorwaarden voldoet (bepaalde minimumleeftijd, bepaalde duur van de loopbaan). De pensioenhervorming heeft deze voorwaarden ingrijpend veranderd.

Datum	Minimumleeftijd	Loopbaanvoorwaarde	Uitzondering: Lange loopbanen
2012	60	35	/
2013	60,5	38	60 jaar mits loopbaan 40 jaar
2014	61	39	60 jaar mits loopbaan 40 jaar
2015	61,5	40	60 jaar mits loopbaan 41 jaar
2016 en later	62	40	60 jaar mits loopbaan 42 jaar 61 jaar mits loopbaan 41 jaar

Er zijn bijzondere maatregelen voor bijna gepensioneerden: indien men geboren is vóór 1 januari 1956 kan men vervroegd met pensioen gaan ten vroegste op 62 jaar en mits men een loopbaan van 37 jaar bewezen heeft.

Om na te gaan of men aan de loopbaanvoorwaarde voldaan heeft, houdt men rekening met alle tijdvakken, dus ook periodes in het buitenland en gelijkgestelde periodes zoals ziekte, brugpensioen, werkloosheid, enz.

Indien men op een bepaald ogenblik voldaan heeft aan de leeftijds- en loopbaanvoorwaarden om met vervroegd pensioen te gaan, behoudt men dat recht, ook als men op dat ogenblik zijn pensioen nog niet opneemt.

2. Berekening van het pensioen

Het pensioen wordt berekend op grond van de loopbaan en de lonen.

De **loopbaan** wordt uitgedrukt door een breuk, waarvan de noemer gelijk is aan 45 en de teller gelijk aan het aantal gewerkte en gelijkgestelde jaren.

Niet alle gelijkgestelde periodes tellen echter mee: sinds 1 januari 2013 tellen periodes van vrijwillige werkonderbreking (tijdskrediet of loopbaanonderbreking) nog voor maximaal één jaar mee in de pensioenberekening. Hierop wordt wel een uitzondering gemaakt voor het gemotiveerd tijdskrediet en de thematische verloven.

Tot 2014 eindigt de loopbaan op 31 december van het jaar voorafgaand aan datgene waarin het pensioen ingaat. Vanaf 1 januari 2015 zullen alle gewerkte maanden mee tellen, en dus ook de maanden gelegen in het jaar waarin het pensioen ingaat.

Tot op heden wordt de loopbaan beperkt, tot maximaal 45 jaar. Vanaf 1 januari 2015 zal het “beginsel van de eenheid van loopbaan” gebaseerd worden op dagen in plaats van op jaren, waardoor er meer dan 45 loopbaanjaren kunnen meetellen.

Wat de **lonen** betreft, houdt men rekening met de werkelijk verdiende bruto lonen (inclusief premies zoals eindejaarspremies, anciënniteitspremies, enkel vakantiegeld); deze worden aangepast aan de levensduurte, eventueel geplafonneerd en dan vermenigvuldigd met 60 % (pensioen als alleenstaande) of 75 % (gezinpensioen).

Voor het loonplafond bestaan er sinds 1 januari 2007 verschillende bedragen:

- Het normale bedrag is 52.760,95 € (bedrag sinds 1 september 2013).
- Voor gelijkgestelde periodes vanaf 58 jaar (volledige werkloosheid, voltijds brugpensioen, voltijdse loopbaanonderbreking, voltijds tijdskrediet) wordt het loonplafond beperkt tot 51.213,21 € (bedrag sinds 1 september 2013).

Voor de gelijkgestelde periodes worden fictieve lonen in aanmerking genomen. Tot voor kort werd dat fictieve loon berekend op basis van het gemiddelde loon van het jaar voorafgaand aan datgene waarin de gelijkstelling ingaat. Sinds 1 januari 2013 wordt het fictieve loon in een aantal gevallen beperkt tot het minimum jaarrecht per loopbaanjaar (22.466,73 € sinds 1 september 2013). Dit is het geval voor:

- de werkloosheid van de derde periode
- periodes van werkloosheid met bedrijfstoeslag vóór de leeftijd van 60 jaar
- periodes van tijdskrediet op het einde van de loopbaan (“landingsbanen”).

3. Minimumpensioen – Regeling voor werknemers

Een minimumpensioen kan worden toegekend aan iemand die ten minste twee derde van een volledige loopbaan bewezen heeft. Voor elk van die jaren is een effectieve tewerkstelling of gelijkstelling vereist van ten minste 208 VTE (voltijdse dagequivalenten). Heeft men wel ten minste 30 jaren gewerkt maar slechts gedurende 156 VTE, dan kan men een geproratiseerd minimumpensioen krijgen. Het pensioen wordt dan berekend door het bedrag van het minimumpensioen te vermenigvuldigen met de samengedrukte loopbaanbreuk (= som van alle VTE arbeidsdagen en gelijkgestelde dagen te delen door 312).

Indien men in de regeling voor werknemers alleen niet aan de 2/3 loopbaanvoorwaarde voldoet maar wel als men de jaren als zelfstandige er bij telt, heeft men recht op het gemengd gewaarborgd minimumpensioen.

1 januari 2014	Gezinpensioen	Pensioen alleenstaande	Overlevingspensioen
Zuiver	16.844,72 €	13.480,03 €	13.268,09 €
Gemengd	15.152,89 €	11.452,34 €	11.452,34 €

Daarnaast is er ook het “minimumrecht per loopbaanjaar”, dat toegekend kan worden wanneer men een tewerkstelling als werknemer van tenminste 15 jaar bewijst en in het betrokken jaar ten minste 1/3de van een volledige arbeidsregeling gewerkt heeft. Het loon wordt voor dat jaar dan vervangen door dit minimumrecht. Het bedrag ervan is sinds 1 september 2013 gelijk aan 22.466,73 €.

4. Minimumpensioen – Regeling voor zelfstandigen

Een minimumpensioen kan worden toegekend wanneer men een loopbaan bewijst die ten minste gelijk is aan twee derden van een volledige loopbaan. Heeft men een gemengde loopbaan werknemer – zelfstandige, dan mag de som van het bedrag van het pensioen als zelfstandige berekend op basis van het minimumpensioen en het bedrag van het werknemerspensioen niet groter zijn dan een bepaald plafond.

1 januari 2014	Gezinspensioen	Pensioen alleenstaande	Overlevingspensioen
Bedrag + plafond	16.844,73 €	12.731,29 €	12.731,29 €

5. Pensioenbonus

De regeling inzake de pensioenbonus werd ingrijpend hervormd vanaf 1 januari 2014. Daarmee wil men langer werken aanmoedigen en één systeem invoeren voor alle stelsels.

De referentieperiode voor de berekening van de pensioenbonus start voortaan ten vroegste één jaar nadat men een vervroegd pensioen kan opnemen. Bonusrechten worden maar opgebouwd vanaf 60 jaar; de periode loopt door voor wie verder werkt na 65 jaar. De referentieperiode eindigt de laatste dag van de maand die voorafgaat aan de ingangsdatum van het rustpensioen.

Heeft men geen recht op een vervroegd pensioen, dan start de referentieperiode wanneer men na 65 jaar verder werkt en de loopbaan ten minste 40 jaar telt.

De bonus kan slechts betaald worden als ook het pensioen uitbetaald wordt. Bij overlijden wordt hij niet langer aan de overlevende echtgenoot betaald.

Elke voltijds gewerkte dag geeft recht op een bonus. Dagen met deeltijdse tewerkstelling worden omgezet naar voltijdse dagen. Het bedrag van de bonus vermeerdert naargelang het aantal maanden dat men zijn pensioen uitstelt.

Regeling werknemers:

Aantal maanden uitstel	Bedrag van de bonus (1 januari 2014)
1 – 12	/
12 – 24	1,50 €
25 -36	1,70 €
37 – 48	1,90 €
49 – 60	2,10 €
61 – 72	2,30 €
>72	2,50 €

Regeling zelfstandigen:

Aantal kwartalen uitstel	Bedrag van de bonus (1 januari 2014)
Eerste 4	117 €
5 - 8	132,60 €
9 - 12	148,20 €
13 – 16	163,80 €
17 - 20	179,40 €
>21	195 €

6. Werken na pensioen (nieuwe regeling vanaf 2013)

Onder bepaalde voorwaarden mag een gepensioneerde zijn pensioen combineren met inkomsten uit arbeid. De grenzen van die inkomsten verschillen naargelang de leeftijd, de aard van het pensioen en de aard van de activiteit.

Jonger dan de pensioenleeftijd (bedragen 2014):

	Kinderlast	Werknemer, ambt, mandaat	Zelfstandige / gemengde activiteit
< 65 jaar	Neen	7.718,00 €	6.175,00 €
	Ja	11.577,00 €	9.262,00 €
< 65 jaar en enkel overlevingspensioen	Neen	17.971,00 €	14.377,00 €
	Ja	22.464,00 €	17.971,00 €

Normale pensioenleeftijd bereikt (bedragen 2014):

	Kinderlast	Werknemer, ambt, mandaat	Zelfstandige / gemengde activiteit
Normale leeftijd	Neen	22.293,00 €	17.835,00 €
	Ja	27.117,00 €	21.694,00 €
65 jaar en loopbaan ten minste 42 jaar		Geen beperking	Geen beperking

Als de toegelaten bedragen overschreden worden, wordt het pensioen gedurende het jaar van de overschrijding verminderd of geschorst. De vermindering of de schorsing van het pensioen is afhankelijk van de omvang van de overschrijding:

- overschrijding met 25 % of meer: pensioen wordt geschorst gedurende heel het jaar
- overschrijding met minder dan 25 %: pensioen wordt verminderd met een percentage gelijk aan het percentage van de overschrijding.

Cumulatie van een pensioen met een sociale uitkering is niet mogelijk. Enige uitzondering: het overlevingspensioen kan gedurende maximaal 12 maanden gecumuleerd worden met een sociale uitkering maar het bedrag van het pensioen wordt dan beperkt tot 7.934,87 €.

7. Overlevingspensioen

Momenteel heeft men recht op een overlevingspensioen vanaf de leeftijd van 45 jaar, tenzij men arbeidsongeschikt is of kinderlast heeft.

In de toekomst wordt het overlevingspensioen een overgangsuitkering:

- De minimumleeftijd wordt opgetrokken tot 50 jaar (tegen 2025)
- Maximaal twee jaar
- Na die periode heeft men recht op werkloosheidsvergoeding indien men geen werk heeft

Voor degenen die nu een overlevingspensioen ontvangen, wijzigt er niets.